

KKD EN STANDARTLARI ve BİLGİLENDİRME REHBERİ

KKD ÇEŞİDİ	STANDAR DI	ADI	AÇIKLAMA
SOLUNUM YOLUYLA BULAŞAN SALGIN HASTALIKLAR İÇİN	TSE EN 14683 TSE EN 149 TSE K 599	MASKE	<p>Solunum yoluyla hastalığa neden olan mikroorganizmalar, hasta kişilerin öksürme ya da hapşırma sonucu ortaya saçılan damlacıklarla taşınır. Damlacık yoluyla hastalık yapan mikroorganizmaların başında virüsler gelir. Damlacıklarla taşınan virüsler, ortamda bulunan bireyler tarafından solunum yoluyla alındığı gibi, damlacıkların yapıştığı yüzeylere temas edildikten sonra, ağız, burun ve göze dokunulan ellerle de vücuda girebilir. Bu nedenle damlacık yoluyla hastalık yapan mikroorganizmalardan korunmanın en önemli yolu tıbbi maske takmaktır. Maskeyi takmak kadar, maskeyi doğru şekilde takmak ve doğru şekilde çıkarmak hastalıktan korunmada önemli bir ayrıntıdır.</p> <p>MASKE NASIL TAKILMALI?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maskeyi takmadan önce eller su ve normal sabunla en az 20 saniye yıkanır. Su ve sabunun olmadığı durumlarda eller, en az % 60 alkol içerikli antiseptikle 20-30 saniye ovalanır. • Maskenin katlı kısmı dış tarafta kalacak şekilde, üst taraftaki metal şerit burun köprüsünün üzerine gelecek şekilde takılır. • Lastikli maskelerde, yanlarda bulunan lastikler kulak kepeğine geçecek şekilde takılırken, ipli maskelerde üst kısımdaki ipler, kulakların üstünden geçirilerek başın arka kısmından bağlanırken, alt kısımdaki ipler ensede bağlanır. • Maskenin üzerindeki metal şerit, burun köprüsünün üzerine hafifçe bastırılarak yerleştirilir. • Maske, burun, ağız ve çeneyi tamamen kapatacak, kenarlarından hava almayacak şekilde takılır. <p>MASKE NASIL ÇIKARILMALI?</p> <p>Maske, kirlenmenin çok olduğu ön kısmına dokunulmadan çıkarılmalıdır.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lastikli ise kulak arkasından tutularak, ipli ise önce ense kısmındaki ipler, sonra başın üzerindeki ipler çözülerek çıkarılır. • İp kısmından tutularak, kapaklı çöp kutusuna atılır, çöpün kapalı olmasına dikkat edilir. • Maske atıldıktan sonra eller, en az 20 saniye su ve sabunla, yıkama için uygun ortam olmadığı zamanda, en az %60 alkol içeren antiseptikle 20-30 saniye ovularak temizlenir.

KKD EN STANDARTLARI ve BİLGİLENDİRME REHBERİ

		<p>MASKELER ORTAMDAN NASIL UZAKLAŞTIRILMALIDIR? Atık kutularında biriktirilen kullanılmış maskeler, atık kutusunun $\frac{3}{4}$ ü dolduğunda, ağız sıkıca kapatılan poşet, ikinci bir poşete daha konulup ,ağız sıkıca bağlandıktan sonra, güneş görmeyen izole bir ortamda 72 saat bekletildikten sonra, evsel atık olarak toplayıcıya verilir. Eğer hasta kişiye aitse ya da hastayla yakın temas sırasında kullanılmışsa tıbbi atık talimatına göre dikkatli şekilde ortamdaki uzaklaştırılır.</p> <p>BİR MASKE NE KADAR SÜRE İÇİN TAKILMALI?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Maskeler tek kullanımlık olanlar ve tekrar kullanılabilir olanlar olmak üzere iki çeşittir. Tekrar kullanılabilir maskelerin üzerinde "R" (Reusable) işareti bulunurken, tek kullanımlık olan maskeler üzerinde "NR" (Nonreusable) işareti yazılıdır. Maske alırken mutlaka TSE kalite belgesi olmasına dikkat edilip, kullanım talimatına uyulması gereklidir.Covid-19 virüsüne karşı, sağlık otoriteleri tarafından tek kullanımlık maskeler önerilmektedir. • Maskenin yırtılması ya da nemlenmesi durumunda, en kısa sürede yenisiyle değiştirilmesi gerekmektedir. <p>Normal şartlar altında maskenin kullanım süresini ortam koşullarını dikkate alarak kullanıcı belirler.</p> <p>MASKELER NASIL MUHAFAZA EDİLMELİ?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temiz maskeler; ortamla temas etmeyecek şekilde, temiz şeffaf bir poşette saklanmalıdır. <p>Kullanılmış maskeler, içi poşetli, ağız kapalı, pedallı / sensörlü atık kutularında biriktirilmelidir.</p>
ELLERİ KORUMAK İÇİN	ELDİVEN (lateks)	<p>Kullanılması gereken durumlar dışında eldiven kullanılması, hastalıklara karşı korunmada etkili bir yöntem değildir; su ve sabunla el yıkamak hastalıklara karşı korunmada en etkili ve basit yöntemdir.</p> <p>Okul ve kurumlarda hangi durumlarda eldiven takılmalı?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Temizlik yaparken • Yemekhane ya da kantin gibi gıda işlerinde çalışacaksa • Hasta kişilerle temas edeceksek <p>ELDİVEN TAKMA SÜRESİ NE OLMALI?</p> <p>Temizlik dışındaki durumlarda eldiven kullanılacaksa, tek kullanımlık nonsteril eldivenler kullanılmalıdır. İşin süresi ve yapıma şekline göre değiştirilmelidir. Yırtılma, delinme gibi durumlarda kısa sürede yenisiyle değiştirilmelidir.</p> <p>KULLANILMIŞ ELDİVENLER NE ŞEKİLDE MUHAFAZA EDİLMELİ</p> <p>Daha çok temizlik sırasında kullanılan ve uzun süre kullanılabilen eldivenler, İş bittikten sonra uygun şekilde dezenfekte edilip parmak kısmından baş aşağı asılarak kurutularak muhafaza edilmelidir.</p> <p>Tek kullanımlık eldivenler, özel olarak ayrılmış, içi poşetlenmiş, pedallı/sensörlü atık kutularında biriktirilmelidir, Günlük maskeler gibi ortamdaki uzaklaştırılır. Hastayla temas etmiş eldivenler, tıbbi atık talimatına göre muhafaza edilip atılır.</p>
YÜZÜ KORUMAK İÇİN	SİPERLİK / Göz Koruyucu	<p>İletişimi sağlamaya yönelik personelin, solunum yolu ile bulaşıcı hastalık söz konusu olduğu durumlarda (danışma,güvenlik vb) uygun maske ile birlikte yüz koruyucu siperlik ya da göz koruyucu kullanması önerilir.</p> <p>SİPERLİK YA DA GÖZ KORUYUCU KULLANILIRKEN NELERE DİKKAT EDİLMELİ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Siperlik ya da göz koruyucu kişiye özel olmalıdır. • Kullanımı bittikten sonra , bulaşın yoğun olduğu ön yüzeylere temas etmeden ,mümkün olduğunca arka uçlardan tutulup çıkarılmalıdır. • Çıkarıldıktan sonra uygun dezenfektanla temizliği yapılmalı, temizliğinin yapılmasının uygun olmadığı durumda, poşete konup,

KKD EN STANDARTLARI ve BİLGİLENDİRME REHBERİ

		<p>poşetin ağzı sıkıca kapatılmalı, sonrasında eller su ve sabunla en az 20 saniye yıkanmalı, yıkama işlemine uygun ortam olmadığında eller, alkol bazlı antiseptik ile 20-30 saniye ovalanmalıdır.</p> <p>Enfeksiyon şüphesi var ise; Enfeksiyon şüphesi olan kişilerle doğrudan temas ve ya kontaminasyon riski bulunan çalışma ortamlarında bulunan çalışanlar EN166 standardına uygun tam kapalı tipte göz koruyucu ve yüz koruyucu / siperlik kullanılmalıdır.</p>
BEDEN KORUYUCU	Önlük/tulum	<p>Okullarda özellikle solunum yoluyla bulaşan hastalıklardan birini taşıdığı düşünülen şüpheli vakalarda hem hastanın bulaşa neden olmaması hem de hastaya müdahale eden görevlinin enfeksiyon etkenini kapmaması için kullanılmalıdır.</p> <p>Nasıl Giyilmeli; Tek kullanımlık poliester önlük, eller dezenfekte edildikten sonra, poşetinden çıkarılıp giyildikten sonra arkadan bağlanır. Nasıl çıkarılmalı; Kullanılması gereken durum ortadan kalktıktan sonra, hızlı şekilde önlük iplerinin açılmasıyla birlikte omuz kısmından tutularak, bulaşın yoğun olduğu yüzü içeride kalacak şekilde çıkarılıp, yuvarlanarak çift poşet içine konur. Bertaraf etmek; Tıbbi atık talimatına göre etkisizleştirilir. Sonrasında eller su ve sabunla en az 20 sn, su ve sabun yoksa en az %70 alkol içeren antiseptik ile 20-30 saniye ovularak temizlenmelidir.</p>